

----- Videreendt meddelelse -----

Fra: "Vibeke Hørlyck" <VIH@energinet.dk>

Dato: 17/01/2018 2.38 PM

Emne: SV: Etablering af et nyt 132 kV kabel fra Avedøreværket til Irlandsvej, 2300 Kbs. S.

Til: "Sofia Vork Stokholm" <svs@ds.dk>, "Sabina Raiani Hansen" <sah@energinet.dk>, "Michael Ryberg" <ribergo@gmail.com>, "Niels Chr. Brix" <NCB@energinet.dk>

Cc: "GF Verner Grundejerforening" <gf.verner@hotmail.dk>, "Sebastian Sindby"

<info@sindbyteknik.dk>, "kim.toft@live.dk" <kim.toft@live.dk>, "Anders Bach"

<anders.bach.dk@gmail.com>, "Tina Michelsen" <tina.michelsen17@gmail.com>, "KBH 01"

<KBH01@energinet.dk>

Kære Sofia og Michael m.fl.

Jeg vil i det følgende prøve at fortælle lidt om magnetfelter fra el-anlæg og lidt om forsigtighedsprincippet, der anbefales af sundhedsmyndighederne, men ikke er reguleret ved lov. Derudover vil jeg skrive lidt om, hvordan Energinet anvender forsigtighedsprincippet. Vedhæftet finder I en folder om magnetfelter, skrevet af Elbranchens Magnetfeltudvalg. Den kan også give lidt information om, hvad magnetfelter er og hvorfor vi anvender et forsigtighedsprincip.

Generelt om magnetfelter fra elanlæg:

Overalt, hvor vi bruger, producerer eller transporterer elektrisk strøm, vil der være magnetfelter. Det betyder, at der vil være magnetfelter tæt på alle elforsyningsanlæg og el-apparater, uanset om det er transformere, luftledninger, jordkabler eller elektriske apparater der anvendes i hjemmene. Magnetfeltets størrelse afhænger af, hvor megen strøm, der går i ledningen eller apparatet, og det aftager kraftigt med afstanden. Dvs at på få meters afstand fra et kabel vil magnetfeltet være faldet til meget lave værdier.

Forskning i sundhedsrisiko:

Man har i mange år forsket i om lang tids eksponering for magnetfelter fra elforsyningsanlæg kan være skadelige og give sygdomme. Efter 30 års forskning kan man stadig ikke påvise en sundhedsrisiko for voksne med bolig nær højspændingsanlæg. Nogle befolkningsundersøgelser rejste dog spørgsmålet om magnetfelter kunne være årsag til børneleukæmi. Her er det lang tids eksponering for værdier over 0,4 mikrottesla, der har været forbundet med børneleukæmiforskningen. Der er stadig meget stor usikkerhed omkring årsagssammenhængen, idet de befolkningsstatistiske undersøgelser ikke kan understøttes af eksperimentel forskning (dyreforsøg og celleforsøg). Det vil sige, at man i mere end 30 år har forsøgt at afklare om elektromagnetiske felter kan øge risikoen for at udvikle kræft. Der er i dag ikke meget, der tyder på, at dette er tilfældet.

På Kræftens Bekæmpelses hjemmeside står der, at " I Danmark er der kun få boliger, der ligger så tæt på højspændingsanlæg, at det elektromagnetiske felt er højere end 0,4 mikrottesla. Der har været det samme antal kræfttilfælde om året blandt børn gennem de sidste 70 år, og der er derfor ikke noget, der tyder på, at indførelsen af elektricitet i starten af det forrige århundrede, og dermed også højspændingsanlæg, spiller en central rolle for, om børn får kræft." Kræftens Bekæmpelse skriver også at "Elektromagnetiske felter er sandsynligvis ufarlige". <https://www.cancer.dk/hjaelp-viden/fakta-om-kræft/aarsager-til-kræft/straaling/aarssager-elektromagnetiske-felter/>

Forsigtighedsprincippet:

Sundhedsmyndighederne anbefaler et forsigtighedsprincip . Forsigtighedsprincippet siger, at "Nye boliger og institutioner, hvor børn opholder sig, ikke bør opføres tæt på eksisterende højspændingsanlæg. Nye højspændingsanlæg bør ikke opføres tæt på eksisterende boliger og

børneinstitutioner. Begrebet "tæt på" kan ikke defineres generelt, men må afgøres i den konkrete situation ud fra en vurdering af den konkrete eksponering."

Forsigtighedsprincippet anvendes kun ved nybyggeri af boliger eller højspændingsanlæg. Det anvendes ikke for eksisterende boliger nær eksisterende el-anlæg. Der er ingen minimumsafstande eller grænseværdier, der angår eventuelle langtidsvirkninger af magnetfelter fra højspændingsanlæg. Det vurderer WHO og Sundhedsstyrelsen, at der ikke er tilstrækkelig videnskabelig baggrund for.

Energinet anvender forsigtighedsprincippet i forbindelse med etablering af nye el-anlæg i nærheden af boliger. For de enkelte projekter laver vi en vurdering af magnetfeltets størrelse for det konkrete projekt. Det betyder, at der kan være forskellige løsninger for forskellige projekter, fordi vurderingerne laves for den konkrete situation.

For det nye 132kV kabel fra Avedøreværket og til Amagerkobling stationen betyder det, at vi tager hensyn til forsigtighedsprincippet, ligesom vi også tager højde for andre vilkår, der måtte være i et projekt af denne størrelse (kommunens vilkår, trafik, andre ledningsanlæg mm). Vi tilstræber at holde en afstand fra kablet til nærmeste hushjørne således, at magnetfeltet er faldet til under 0,4 mikrottesla som årsgennemsnit. Det betyder ikke at 0,4 mikrottesla er en grænseværdi, men det er et pejlemærke for os således, at vi har noget konkret at forholde os til. For lige netop dette kabel vil vi tilstræbe at holde en afstand på min. 6 meter fra kablet til nærmeste hushjørne. Nogle steder kan det måske ikke lade sig gøre pga hensyn til andre forhold, og da vil vi vurdere om magnetfeltet med rimelige omkostninger kan nedbringes med en teknisk løsning.

Dvs vi tilstræber at begrænse eksponering fra magnetfelterne ved boliger, selvom forskningen vurderer, at der ikke er tilstrækkeligt belæg for at sige, at magnetfelter er sundhedsskadelige.

Jeg deltager gerne i et opfølgende møde, hvis der er ønsker om det.

Venlig hilsen

Vibeke Hørlyck
Miljøkoordinator
Miljø og Geoscience
[+4523338615](tel:+4523338615)
VIH@energinet.dk